

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Vtrum spiritus sanctus augeatur in homine, vel minus vel magis habeatur
vel detur: & an detur habenti vel non habenti. G. H. I. K

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

quem nos tota inhabitabit Trin. Quocirca rectissime Spiritus S. cum sit Deus, vocatur etiam donum Dei. Quod donum proprie quid nisi charitas intelligendum est, quæ perducit ad Deum, & sine qua quodlibet aliud Dei donum non perducit ad Deum. Ecce hic aperitur quod supra dictum erat, scilicet quod charitas sit Spiritus sanctus & donum excellentius: & quomodo hoc donum, id est, Spiritus sanctus detur nobis, scilicet cum ita impartitur alicui, id est, ita habet esse in aliquo, ut eum faciat Dei, & proximi amatorem. Quod cum facit, dari dicitur siue mitti alicui: & tunc ille dicitur proprie habere Sp. sanctum.

Vtrum concedendum sit, quod Spiritus sanctus augeatur in homine, vel magis vel minus habeatur vel detur.

G

HIC quæritur, si charitas spiritus sanctus est, cum ipsa augeatur & minuatur in homine, & magis & minus per diuersa tempora habeatur, vtrum concedendum sit, quod spiritus S. augeatur vel minuatur in homine, vel magis & minus habeatur? Si enim in homine augetur, & magis vel minus datur & habetur, mutabilis esse videtur. Deus autem omnino immutabilis est. Videtur ergo quod vel spiritus S. non sit charitas, vel charitas non augeatur vel minuatur in homine. Item charitas & non habenti datur ut habeat, & habenti ut plenius habeat. Si ergo spiritus S. charitas est, & non habenti datur ut habeat, & habenti ut plenius habeat. Sed quomodo datur non habenti, cum ipse ut Deus sit ubique, & in omnibus creaturis totus: & quomodo plenius datur vel habetur sine sui mutatione?

Responsio ad primam questionem.

H

HIS itaque respondemus, dicentes quod spiritus S. siue charitas penitus immutabilis est, nec in se augetur vel minuitur, nec in se recipit magis vel minus, sed in homine vel potius homini augetur &

G

mi-

minuitur, & magis vel minus datur vel habetur
 sicut Deus dicitur magnificari & exaltari in nobis
 qui tamen in se nec magnificatur nec exaltatur.
 Vnde Propheta: Accedat homo ad cor altum, &
 exaltabitur Deus. super quem locum ait authoritas
 Deus non in se, sed in corde hominis gradescit.
 sic ergo Spiritus S. homini natus, & datus, amplius
 datur, id est, augetur, & magis & minus habetur:
 & tamen immutabilis existit.

*Cassiodorus ad hunc
 versum 73.
 Psalm. 63.*

Responsio ad secundam.

CVMQVE vbiq; sit, & in omni creatura totus
 sunt tamen multi qui eum non habent. Non enim
 omnes Spiritum sanctum habent, in quibus est
 loquin & irrationabiles creaturæ haberent Spiritum
 sanctum, quod fidei pietas non admittit.

*Authoritate confirmat vtramque re-
 sponsum.*

VT autem certius fiat, quod diximus, authori-
 tate confirmemus quod Spiritus S. magis ac mi-
 nus percipiatur & homini augetur, & non habenti
 detur, & habenti ut plus habeatur, Augustinus
 ostendit super Ioan. dicens: Sine Spiritu S. constat
 nos Christum non diligere, & eius mandata ser-
 uare non posse: & id nos posse atque agere tanto
 minus, quanto illum percipimus minus: tanto ve-
 ro amplius, quanto illum percipimus amplius. I-
 deoque non solum non habenti, verum etiam ha-
 benti non incassum promittitur. Non habenti qui-
 dem, ut habeatur: habenti autem, ut ampli⁹ habeatur.
 Nam si ab alio minus, & ab alio amplius non ha-
 beretur, sanctus Helixus, sancto Helix non dice-
 ret. Spiritus qui est in te, duplo sit in me. Christo
 autem quæstus Dei filius, non ad mensuram datus est Spiritus.
 Neque enim sine gratia Spiritus S. est mediator Dei & ho-
 minum homo Christus. quia non est unigenitus Dei filius æ-
 qualis patri, non est gratiæ sed nature. Quod autem
 in unitatem personæ unigeniti assumptus est
 homo,

*Aug. 114. ad hunc
 locum.
 Ioan. 14. Si
 diligitis
 me tom. 9.*

*Ibidem paulo
 inferius.*

homo, gratiæ est, nõ naturæ. Cæteris autẽ ad mẽ-
suram datur, & datus additur, donec vnicuique
pro modo suæ perfectionis propria mensura cõ-
pleatur. Ecce expresse habes quod spiritus S. ma-
gis & minus datur vel accipitur, & homini datus
augetur, & habenti & non habenti datur: quia Sp.
ritus S. est charitas, quæ non habenti datur, & in
habente augetur & proficit. Immo, vt verius & ma-
gis proprie loquar, homo in ea proficit & deficit
aliquando: & tunc ipsa dicitur proficere vel defi-
cere, quæ tamen nec proficit nec deficit in se, quia
Deus est. Vnde Aug. in homil. 9. super epistolam. *Exponens*
Ioan. ait, Probet se quisq; quantum in illo profe- *ilud 1. Ioan.*
cerit charitas, vel potius quantum ipse in chari- *4. in hoc*
tate profecerit, Nam charitas Deus est, nec deficit *perfecta est*
nec proficit. Sic ergo in te, proficere dicitur chari- *dilectio in*
tas, quia tu in ea proficis. Ecce quomodo intelligẽ- *nobis.*
dũ sit cum dicitur Spiritus S. augeri in nobis, quæ
nos in eo scilicet proficimus. sic & alia huiusmodi

*Quod aliqui dicunt spiritum sanctum non esse chari-
tatem, qua diligimus Deum & pro-*

ximum

L

SVPRADICTUM est, quod Spiritus S. charitas est *Rom. 5.*
patris & filii, qua se inuicem diligunt & nos: & ip-
se idem est charitas quæ diffunditur in cordib; no-
stris, ad diligendũ Deum & proximũ. Horũ alterũ
omnes catholici cõcedunt, scil. quod Spiritus S. sit
charitas patris & filii. Quod autem ipse idem sit
charitas qua diligimus Deum & proximũ, à pleris-
que negatur. Dicunt n. si spiritus S. charitas est
patris & filii & nostra, eadẽ ergo charitas est qua
Deus diligit nos, & qua nos diligimus eũ. Hoc autem
sanctorũ authoritates negare videntur. Di-
cit n. Aug. in li. de spirit. & litera, Vnde est dilectio:
nisi vnde & ipsa fides, id est, à Sp. sancto. Non esset *Tom. 3. cap.*
n. in nobis, nisi diffunderetur in cordibus nostris *32. au finem.*
per spiritum. Charitas autem Dei dicta est dif-

G 2 fundi-